

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/140/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113203734
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2113203734.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu JUDr. Lea Stovičková a JUDr. Daša Kontríková, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpený spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporkyni: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO: 00 166 073, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody 717,27 eur a nemajetkovej ujmy 143,45 eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu v Trnave, č. k. 18C/51/2013-36 zo dňa 16. decembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e.

Odporkyni sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom určil, že odporkyňa je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku navrhovateľa, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 201800165 dlžníčkou (povinnou): H. G., nar. XX.XX.XXXX, (kde po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 17900/2010) v zákonom stanovenej lehote, a aby rozsudkom rozhodol, že odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi z titulu majetkovej škody sumu 717,27 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 143,45 eur a náhradu trov konania. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal. V predmetnom konaní si navrhovateľ uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktoré mu mali byť spôsobené nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica v exekučnom konaní, keď nesprávny úradný postup mal spočívať v tom, že súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 15.02.2011, pričom konanie začalo dňa 07.12.2010, a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia - k tomuto rozhodnutiu tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby s omeškaním viac ako 70 dní (v skutočnosti súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia dňa 21.01.2011, keď návrh na súd bol doručený dňa 14.01.2011, teda k rozhodnutiu prišlo v 15-dňovej lehote). Súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia z dôvodu, že exekučný titul, ktorým bol rozhodcovský rozsudok môže priznávať plnenie zákonom nedovolené a odporujúce dobrým mravom. Žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody doručenou odporkyni požiadal navrhovateľ o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplatnenej v prejednávanej veci - odporkyňa na uvedenú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody neodpovedala z dôvodu, že navrhovateľ neposkytol v rámci predbežného prerokovania požadovanú súčinnosť, čím bol proces predbežného prerokovania zmarený; v čase rozhodovania súdu uplynula šesťmesačná lehota odo dňa prijatia žiadosti, preto žalobu nemohol

súd považovať za predčasnú. S poukazom na uvedené považoval súd nárok navrhovateľa na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica za neopodstatnený, keď k rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia došlo v lehote 7 dní od podania žiadosti na súd. Napokon pre rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonná lehota ani neexistuje. Vzhľadom k uvedenému je zrejmé, že absentuje prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu, a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci (resp. nebol v konaní preukázaný), preto sa súd ďalej nezaoberal uplatnenou náhradou majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorých vznik navrhovateľ ani žiadnym spôsobom nepreukázal, a návrh ako neopodstatnený zamietol. V konaní odporkyňa vzniesla námietku premlčania, ak došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.04.2009 - o takýto prípad v prejednávanej veci nešlo, nakoľko žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 17.02.2011, preto sa súd vznesenou námietkou premlčania ani nezaoberal. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že odporkyňa, ktorá bola v konaní plne úspešná náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej žiadne trovy nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ a žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa navrhovateľa účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovateľ namietol skutočnosť, že súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., pričom nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd bol pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. K jednotlivým dôvodom odvolania navrhovateľ uviedol, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Súd len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie. Súd tak znemožnil navrhovateľovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase.

K odvolaniu navrhovateľa sa odporkyňa nevyjadrila, odvolací návrh nepodala.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po tom, čo zistil, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201, § 204 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 202 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), pretože dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3 : 0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z.).

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukazuje na nasledovné skutočnosti:

Z exekučného spisu Okresného súdu Senica, sp. zn. 5 Er/267/2011 súd zistil, že súdny exekútor dňa 14.01.2011 doručil súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktoré konanie bolo u exekútora vedené pod sp. zn. EX 17900/10. Súd uznesením č. k. 5 Er/267/2011-10 zo dňa 21.01.2011 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, že exekučný titul bol v rozpore so zákonom. Okresný súd Senica uznesením č. k. 15 Er/267/2011-17 zo dňa 07.11.2011 exekučné konanie zastavil.

Súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá, avšak v danom prípade sa na rozhodnutie nevzťahovala 15-dňová zákonná lehota, keďže žiadosť bola zamietnutá. Predmetné exekučné konanie je právoplatne skončené po tom, ako bolo exekučné konanie zastavené. V predmetnej veci, z ktorej sa navrhovateľ domáhal náhrady škody, bol exekučný titul rozhodcovský rozsudok. Účastníkom exekučného konania rozhodnutím v uvedených lehotách nevznikol stav právnej neistoty. Navrhovateľom tvrdená majetková škoda nebola nijako preukázaná, pričom na navrhovateľovi je preukázať svoje tvrdenia. Navrhovateľ svoje tvrdenia o škode v návrhu všeobecne popísané nijako nedokladoval. Určenie výšky škody v návrhu nie je dôkaz o vzniknutej škode. Nebola preukázaná zákonná podmienka príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a konaním exekučného súdu. Majetková ujma nebola preukázaná a nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej či primeranej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci v odôvodnení konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy, že žiadna škoda nevznikla a v druhom rade, ak by aj teoreticky navrhovateľ nejakú škodu reálne dokladoval, nepreukázal jej spojitost' s nedodržaním zákonnej lehoty na vydanie poverenia, teda, že by mu tvrdené náklady nevznikli aj tak. Navrhovateľ nepreukázal, že by povinný subjekt zanikol, že by dochádzalo ku konaniu smerujúcemu k zániku subjektu, pričom zákon i v takom prípade umožňuje uplatnenie si pohľadávky v dedičskom, konkurznom a inom konaní. Na námietku premlčania vznesenú odporkyňou súd uvádza, že navrhovateľovi mala vzniknúť škoda nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote. Žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia bola súdu doručená 14.01.2011. V konaní odporkyňa vznesla námietku premlčania, ak došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.04.2009 - o takýto prípad v prejednávanej veci nešlo, nakoľko žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 17.02.2011, preto sa súd vznesenou námietkou premlčania ani nezaoberal.

S poukazom na uvedené súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, neexistuje teda ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim v tom, že súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia po zákonom stanovenej lehote a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu tohto zákona pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa ust. § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len žiadosť) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa jedná o objektívnu zodpovednosť, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu resp. neobstaranosti, ale stačí preukázať, že škoda je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu.

Ústavným základom uvedenej zodpovednosti je čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky: Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na navrhovateľovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladom. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci, alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Navrhovateľ odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď zamietajúce rozhodnutie vydal po uplynutí 15 dní.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistil rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c, d) zákona č. 233/1995 Z. z., podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej

zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že lehota 15 dní je zákonodarcom stanovená pre exekučný súd len pre prípad nezistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Len v tom prípade je povinnosťou exekučného súdu do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poveriť exekútora na vykonanie exekúcie. Pre prípad zistenia rozporu exekučného titulu so zákonom, a teda pre prípad zamietnutia žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonodarca lehotu neurčil. Nie je teda možné konštatovať, že v preskúmvanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu tým, že žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol po uplynutí 15-tich dní odo dňa doručenia žiadosti. Správne je tvrdenie odporkyne, že nesprávny úradný postup nespočíva v existencii prieťahov v konaní exekučného súdu. Navrhovateľ nepreukázal, že by v konaní exekučného súdu boli príslušným orgánom konštatované prieťahy, pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom takýmto orgánom nie je.

Ako bolo uvedené vyššie, podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne. Podmienka existencie nesprávného úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je. Nemôže byť teda splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Vzhľadom k uvedenému nie je potrebné skúmať existenciu škody, jej rozsah a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa navrhovateľ domáha.

Súd prvého stupňa vo veci riadne zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a vec posúdil správne aj po právnej stránke. Odvolacie námietky navrhovateľa sú nedôvodné a sčasti zmätočné. K námietke interpretácie ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. „inšpirovanej“ ust. § 9 ods. 2 cit. zákona v znení zák. č. 412/2012 Z. z. odvolací súd uvádza, že namietanú retroaktivitu z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je možné vyvodiť. Súd prvého stupňa správne aplikoval ust. § 9 ods. 1 zák. 514/2003 Z. z. Zmätočná je námietka navrhovateľa, že súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty - tento názor sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nenachádza. Zmätočný je aj poukaz na zamietnutie návrhu na znalecké dokazovanie súdom prvého stupňa - tento návrh navrhovateľa z obsahu spisu nevyplýva. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva ani polemizovanie súdu prvého stupňa o limitácii dĺžky súdnych konaní.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania odporkyni, ktorá si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, preto jej neboli odvolacím súdom priznané.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.